

rozšiřování databáze o dosud nekatalogizované prameny středověké monodie.

Global Chant Database byla spuštěna počátkem roku 2009 na internetových stránkách www.globalchant.org po několikaleté přípravě. Ve své první publikované podobě obsahovala digitalizovaný katalog *Index of Gregorian Chant* (viz výše), jenž se tak po čtyřiceti letech od svého vydání dočkal plného zužitkování ve formě volně přístupné databanky melodií, která eliminuje složité převádění melodie do intervalových kódů a naopak. Melodie se totiž v databázi zadává přímo pohybem not na notové osnově bez nutnosti psát textové či číselné kódy – tímto uživatelským usnadněním se Global Chant Database liší od všech výše uvedených elektronických katalogů.

V této podobě již získala několik kladných ohlasů ze zahraničí, mj. i souhlas Deby Lacoste k propojení s databází Cantus. Po přidání odkazů na melodie v databázích Cantus a MHB dosáhl počet nářevů evidovaných v Global Chant Database čísla 23.131, což činí z nové databáze jednoznačně nejrozsáhlejší online katalog melodií gregoriánského chorálu a středověkých písní.

Databáze eviduje u každého zpěvu jeho textový a notový incipit, liturgický druh a přehled pramenů, edic a jiných katalogů,

kde se daný nářev vyskytuje. Ve výsledcích vyhledávání se hledaný nářev zobrazuje ve všech transpozicích i drobných variantách. Prostřednictvím odkazu na konkrétní rukopis nebo edici je možno okamžitě zobrazit hledaný incipit ve faksimile strany pramene, kde se daný nářev nalézá. Pokud nářev eviduje některá z dalších databází, je možno okamžitě přejít na požadovanou stránku. Tímto způsobem slouží Global Chant Database jako základní rozcestník při vyhledávání středověkých nářevů podle melodie, textu či jiných kritérií.

Neméně důležitou složkou projektu je jeho další rozšiřování a zdokonalování. Tento proces se řídí dvěma základními principy: 1) Důraz na univerzalitu: databáze je zaměřena na veškerý středověký jednohlas a jeho proměny až do dnešní doby. Patří do ní tedy nejen gregoriánský chorál, ale i hymny, sekvence, písně a jiné druhy. Databáze neeviduje pouze středověké prameny, ale i pozdější přepisy a novodobé edice. Kódování melodií je kompatibilní se všemi dosud užívanými způsoby: podporuje nejen rozšířený font Volpiano, ale i intervalové a solmizační kódy.

2) Princip uživatelského budování databáze: rozšiřování databáze o nové prameny je založeno na formujícím se týmu přispěvatelů složenému z řad studentů a muziko-

logů, kteří zpracovávají konkrétní pramen. Vyhledávání jednotlivých melodií dostupné na internetu je pouze elementárním úkonem – hlavní smysl databáze spočívá v možnosti souhrnných analýz pramenů včetně určování jejich vzájemné příbuznosti a hromadného zjišťování konkordancí. Global Chant Database je v tomto smyslu otevřena všem přispěvatelům, kteří dodají data o libovolném prameni středověké monodie.

Do budoucna je plánováno přidání odkazů na dostupné nahrávky jednotlivých zpěvů a na další audio-vizuální dokumenty, které gregoriánský chorál a středověké písně dokážou oku i uchu uživatele ještě více přiblížit, byť jen skrze obrazovku a reproduktor. Závěrem tedy nezbyvá než vyjádřit přání, že se podaří prosadit jednotný systém evidence pramenů chorálu a středověkého jednohlasu, který navrhuje projekt Global Chant Database, a že se s pomocí českých i zahraničních přispěvatelů databáze bude i nadále utěšeně rozšiřovat ve prospěch lepšího poznání hudby a kultury středověku.

(zkrácená a upravená verze článku pro časopis Hudební věda č. 1, 2009)

Jan Kolář

(autor je doktorandem Ústavu hudební vědy FF UK)



XX. FESTIVAL FORFEST CZECH REPUBLIC

– Kroměříž
– Olomouc

5. - 28. 6. 2009

Mezinárodní festival současného umění s duchovním zaměřením

pátek 5/6

Dopisy do Nebe – vernisáž výstavy
Michaela Klímanová, Peter Roller, Jan Kodon,
Simon Klíman, Pavla Lazarková /SK/
17.00 hod. – Galerie G v Olomouci

Petr Vaculovič /CZ/ – Requiem

Industriální filharmonie
ZUŠ J. Falty Náchod – /CZ/
17.00 – Galerie G v Olomouci

Eniko Ginzer – recitál /D/ – cimbál

20.00 – Galerie G v Olomouci

pátek 12/6

Vojtěch Mejstřík /CZ/ – autorský koncert
17.00 – Koncertní sál Konzervatoře
Evangelické akademie v Olomouci

pátek 19/6

Jan Vrkoč /CZ/ – autorský koncert
Duo Anna Stará-Růžena Srňáková /CZ/
20.00 – Mozarteum, Olomouc

sobota 20/6

Hana Ryšavá /CZ/ – varhanní recitál
Demessieux, Gubajdulina, Boulanger
17.00 – Katedrála sv. Václava v Olomouci

neděle 21/6

zahajovací koncert festivalu FORFEST
Milan Paľa /SK/ – housle,
František Emmert, Vladimír Bokes
20.00 – Sněmovní sál Arcibiskupského
zámku v Kroměříži

pondělí 22/6

Kolokvium na téma
„Duchovní proudy v současném umění“
10.00 – Muzeum Kroměřížska

František Emmert /CZ/ – Čas Mesiasé

Richard Toensing /USA/ – Concertino
pro klavír a 9 nástrojů
20.00 – Sněmovní sál Arcibiskupského
zámku v Kroměříži

úterý 23/6

BUO MESSIERI - SELVA /Itálie/
Riley, Messieri, Cage
17.00 – Sněmovní sál Arcibiskupského
zámku

Žalmy a duchovní písně

Petr Matuszek /CZ/ – baryton
Markéta Dvořáková /CZ/ – mezzosoprán
Kurtág, Piňos, Vostřák, Pokorný, Kabeláč
20.00 – Sněmovní sál Arcibiskupského
zámku

čtvrtek 25/6

Arvo Pärt /Estonsko/ – Pašije podle Matouše
17.00 – Chrám sv. Jana Křtitele v Kroměříži

Jaroslav Tůma /CZ/ – varhanní recitál

Reiner, Glass, Pärt
20.00 – Chrám sv. Mořice v Kroměříži

pátek 26/6

Krzysztof Penderecki /Polsko/ – Pašije podle Lukáše
17.00 – Chrám sv. Jana Křtitele v Kroměříži

sobota 27/6

Zahrada nebeských slastí
Vít Zouhar /CZ/ – autorský koncert
15.00 – Rotunda v Květné zahradě v Kroměříži
Sofia Gubajdulina /D/ Pašije podle Jana
20.00 – Chrám sv. Mořice v Kroměříži

Neděle 28/6

závěrečný koncert festivalu FORFEST
Vincent Rigot /Francie/ – varhanní recitál
Alain, Duruffé, Eben, Escalich, Messiaen
20.00 – Chrám sv. Mořice v Kroměříži

Kontakt: Artistic Initiative - FESTIVAL FORFEST CZECH REPUBLIC, Kojetínská 1425, 767 01 KROMĚŘÍŽ,
tel./fax: +420-573 341 316, e-mail: forfest@quick.cz – www.forfest.cz